

Jaarverslag 2017

Versie: 1.0
Status: Definitief

Colofon

Ministerie van Defensie
Commandant Zeestrijdkrachten
Kustwachtcentrum

Rijkszee- en Marinehaven
Postbus 10.000
1780 CA Den Helder

Vragen/informatie? info@kustwacht.nl

Voorwoord

Het jaar 2017 stond voor de Kustwacht in het teken van sequentieel voorwaarts bewegen in verbetering van bedrijfsvoering en operaties in lijn met de Visie 2020.

Zomer 2017, in lijn met Visie 2020 en het programma modernisering, heeft de kick-off plaatsgevonden van de gewenningsperiode voor de informatie-gestuurde inzet van een handhavingsteam bestaande uit Politie, Douane en Koninklijke Marechaussee aan boord van de Arenden. Deze gewijzigde inzet vormt de opmaat naar het opereren met Multi-Purpose Vessels Groot (MPV) inclusief interceptors. Ontwikkeling en verwerving hiervan is door de Raad in november 2017 goedgekeurd.

Een onderzoek naar de formatie in relatie tot de huidige taken en de modernisering van de Kustwacht heeft geleid tot goedkeuring van een formatie-uitbreiding met 23 VTE'n (onder voorbehoud van financiering).

Na behandeling in de Tweede Kamer op 7 december is eveneens een formele start gemaakt met het project Maritiem Operatiecentrum (MOC).

De werkzaamheden die verband houden met deze ontwikkelingen zijn, naast projectmatige inhuur, grotendeels door de Kustwachtmedewerkers opgevangen naast hun reguliere werkzaamheden vanwege hun specifieke en unieke kennis. De komende jaren zal de modernisering en reorganisatie van de Kustwacht een blijvende inspanning van het personeel vergen, maar blijft projectmatige inhuur noodzakelijk.

Buiten het Kustwachtcentrum, binnen het maritieme domein en het Kustwacht netwerk gaan ontwikkelingen en veranderingen in hoog tempo door.

Een belangrijke nationale ontwikkeling is de aanstaande grootschalige bouw van windturbineparken op het Nederlandse EEZ onder het SER-akkoord "Windenergie op Zee". In combinatie met het steeds drukker medegebruik op de Noordzee, een toename van grotere schepen en vrachtvolume en ontwikkelingen op het gebied van autonoom varen en cybersecurity ontstaan hierdoor verhoogde risico's op incidenten met impact voor mens en milieu, evenals uitdagingen op het gebied van (SAR) dienstverlening en handhaving.

Verder vereisen ontwikkelingen op het gebied van Maritime Security, de European Coast & Border Guard en de aanstaande BREXIT meer aandacht, deels opgelegd door internationale ontwikkelingen, wet- en regelgeving, deels nationaal door voortschrijdend inzicht op departementen en bij de diverse diensten in het Kustwacht netwerk.

Al met al een zeer productief, maar veelbewogen jaar met veel meerjarige ontwikkelingen die in toenemende mate de Nederlandse samenleving (zullen) raken.

Ronald Blok, MSc
Directeur Kustwacht

Managementsamenvatting

Voor de Kustwacht Nederland was 2017 een druk en uitdagend jaar. Een jaar waarin wederom enkele belangrijke besluiten zijn genomen in het kader van de modernisering van de Kustwacht en waarin de reguliere kustwachttaken op het gebied van dienstverlening en handhaving zijn uitgevoerd.

De (politieke) besluitvorming over het nieuw te ontwikkelen Maritiem Operatie Centrum (MOC) is op 07 december 2017 afgerond met de behandeling van de Kamerbrief, waarmee het project formeel van start zal gaan. Deze besluitvorming is een belangrijke stap naar een moderne en toekomstgerichte Kustwacht die informatie-gestuurd optreedt en voor haar taken is toegerust.

Bovendien zijn stappen genomen in de ontwikkelingen van de varende middelen door de uitwerking van het operatieconcept "Interceptie vanaf een schip". Een belangrijke stap hierin is de aanvang van een gewenningsperiode voor informatie-gestuurde inzet van een handhavingsteam bestaande uit politie, douane en Koninklijke Marechaussee. De voorbereidingen voor de verwerving van twee Multi-Purpose Vessels (MPV) inclusief interceptors, ter vervanging van de bestaande schepen, zijn gestart in nauwe samenwerking met de Rijksrederij.

Een onderzoek naar de formatie van de Kustwacht in relatie tot haar huidige taken en de modernisering heeft geleid tot een principe-goedkeuring van de uitbreiding van de formatie van de Kustwacht met 23 vte'n. De effectuering van deze uitbreiding zal de komende jaren middels een reorganisatietraject plaatsvinden.

De dienstverleningstaken van de Kustwacht zijn grotendeels conform de normen uitgevoerd.

De uitvoering van de handhavingstaken is ook grotendeels conform de gestelde normen uitgevoerd.

De verbetering van de bedrijfsvoering is in 2017 doorgezet door het ontwikkelen van opleidingen, trainingen en oefeningen door middel van E-learning en verbetering van de fysieke- en informatiebeveiliging.

Inhoud

Colofon	2
Voorwoord	3
Managementsamenvatting	4
Inleiding	7
1 Algemene ontwikkelingen Kustwacht	8
1.1 Inleiding	8
1.2 Project Maritiem Operatie Centrum (MOC)	8
1.3 Vier urgente behoeftestellingen	8
1.4 Project Varende Middelen	8
1.5 Project Vliegende Middelen	9
1.6 Reorganisatie Kustwachtcentrum	9
1.7 Onderzoek behoefte personele uitbreiding Kustwachtcentrum	10
2 Operationele verantwoording Dienstverleningstaken	11
2.1 Algemeen	11
2.2 Nood-, Spoed- en Veiligheidsverkeer (NSV)	12
2.3 Opsporing en redding (SAR)	12
2.4 Brandweer op de Noordzee pre-SAR (BroNS)	13
2.5 Rampen- en incidentenbestrijding (RIB)	13
2.6 Noodsleephulp	13
2.7 Noodhaven	13
2.8 Medische hulpverlening	14
2.9 Nautisch beheer	14
2.10 Security	16
2.11 Bijstand bestrijden piraterij	16
2.12 Explosieven-opruiming	16
2.13 Associated support partners	16
3 Operationele verantwoording handhavingstaken	17
3.1 Algemeen	17
3.2 Beleidsdoelstelling Verbeteren verkeersveiligheid op zee	18
3.3 Beleidsdoelstelling Verbeteren naleving milieuregelgeving	18
3.4 Beleidsdoelstelling Bestrijding criminaliteit	18
3.5 Beleidsdoelstelling Bevordering naleving Visserijbeleid	18
4 Middelen	20

4.1	Varende middelen	20
4.2	Vliegende middelen	21
5	Verantwoording beleidsadvies & beleidsontwikkeling	24
6	Financiële verantwoording	26
6.1	Inleiding	26
6.2	Exploitatieuitgaven in de Kustwachtbegroting (CZSK)	26
6.3	Investeringsuitgaven in de Kustwachtbegroting (CZSK)	28
6.4	Exploitatieuitgaven in de begrotingen van departementen (kosten)	29
6.5	Totaaloverzicht uitgaven & kosten	30
7	Bedrijfsvoering	32
7.1	Inleiding	32
7.2	Integrale Veiligheid	32
7.3	Informatievoorziening	32
	Bijlage 1: Operationele verantwoording handhaving 2017	33
	Bijlage 2: Inzet KNRM	35
	Bijlage 3: Inzetbaarheid varende middelen 2017	36

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2017. In dit jaarverslag kunt u informatie terugvinden met betrekking tot de operationele en financiële verantwoording over de uitvoering van het Gecombineerde Jaarplan 2017.

Deze rapportage is alleen gericht op de taken voor de uitvoering van de dienstverleningstaken en de doelstellingen van de handhavingstaken zoals vermeld in het Gecombineerde Jaarplan 2017.

Leeswijzer:

Hoofdstuk 1 beschrijft de algemene ontwikkelingen binnen de Kustwacht.

Hoofdstuk 2 beschrijft de operationele verantwoording t.a.v. het dienstverleningsplan.

Hoofdstuk 3 beschrijft de operationele verantwoording t.a.v. het handhavingsplan.

Hoofdstuk 4 beschrijft de gereedheid van de middelen

Hoofdstuk 5 beschrijft de verantwoording beleidsadvies en beleidsontwikkeling

Hoofdstuk 6 beschrijft de financiële verantwoording.

Hoofdstuk 7 beschrijft de bedrijfsvoering binnen het Kustwachtcentrum.

In dit jaarverslag is geen rekening gehouden met de ontvlechting van de departementen als gevolg van het Regeerakkoord 2017.

1 Algemene ontwikkelingen Kustwacht

1.1 Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de algemene ontwikkelingen van de Kustwacht en geeft een toelichting op de stand van zaken op de dossiers die voortvloeien uit de Visie 2020.

1.2 Project Maritiem Operatie Centrum (MOC)

Na de goedkeuring in de Raad van 16 november 2016 is het traject voor goedkeuring door de Tweede Kamer in gang gezet.

Op 13 juli 2017 hebben de toenmalige ministers van Defensie en I&W een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de ontwikkeling van een Maritiem Operatie Centrum (MOC) voor de Kustwacht in Nederland. Op 7 december stond de behandeling van deze brief geagendeerd in het "Algemeen Overleg Scheepvaart". Er zijn door de Kamer geen bezwaren geuit tegen de voorgenomen ontwikkeling van het MOC. Hiermee is er groen licht om het project te starten.

Het afgelopen jaar heeft grotendeels in het teken gestaan van voorbereidingen op de formele start van het project, door het samenstellen van het projectteam en het inrichten van de stuurgroep MOC. In de stuurgroep zijn opdrachtgevers en opdrachtnemer vertegenwoordigd.

1.3 Vier urgente behoeftestellingen

De vier urgente behoeftestellingen zijn ondergebracht bij de projectleider MOC, maar maken onderdeel uit van de reguliere P&C-cyclus. Het beheer van de systemen valt onder het Joint IV Commando (JIVC) van Defensie.

De getekende Project Initiatie Documenten (PID) van de behoeftestellingen: de vervanging VHF zend- en ontvangers, de vervanging Digital Selective Calling (DSC) systeem en de upgrade Radiobediensysteem (RBS) zijn verstuurd naar de Directie Plannen van het Ministerie van Defensie en formeel in opdracht gegeven. De integraliteit van deze systemen is een belangrijk aspect bij de aanbesteding.

De vervanging van het Rekencentrum wordt gescheiden aanbesteed, waarbij de integraliteit met het project MOC wordt bewaakt. Hoewel het relatief eenvoudige vervangingen van hardware en software betreft, resulteert de opgelopen vertraging in toenemende technische risico's en frequentere uitval binnen het Kustwacht centrum (KWC).

1.4 Project Varende Middelen

Na afronding van de pilot handhavingsconcept 1 uit het "Adviesrapport Verdere Modernisering van de Nederlandse Kustwacht" (interceptie vanaf land) in 2016 heeft de Raad voor de Kustwacht (RvdK) besloten dat dit concept niet langer wordt overwogen. In het vervolg heeft de RvdK besloten door te gaan met het onderzoek naar handhavingsconcept 2 (interceptie vanuit zee).

Dit handhavingsconcept 2 kent twee belangrijke elementen; een handhavingsteam (Politie, Douane Koninklijke Marechaussee) en een vaartuig met interceptor 24 uur 7 dagen in de week beschikbaar. Voor de ontwikkeling en bouw van het Kustwachtvaartuig is aangesloten bij het vlootvernieuwingsplan van de Rijksrederij. Besloten is dat ook de Barend Biesheuvel zal worden vervangen door een nieuw kustwachtvaartuig binnen het vlootvernieuwingsplan van de Rijksrederij.

De Politie, Douane en Koninklijke Marechaussee zijn per 1 juli begonnen met een zogenaamde "gewenningsperiode" die voorziet in het opereren van een gemeenschappelijk team (IGO) aan boord van de "Visarend" en de "Zeearend" gedurende ca. 5 jaar (tot een jaar na indienststelling van een nieuw Kustwachtvaartuig). De "gewenningsperiode" moet de operationele effectiviteit van het team verbeteren/optimaliseren. Naast het optreden van het team moet ook de aansturing vanuit het CCC verbeteren als onderdeel van de verbeterde IGO.

In opdracht van de Raad voor de Kustwacht en in overleg met de Kustwacht is door de Rijksrederij de business case van het Multi Purpose Vessel (groot) uitgewerkt. De business case omvatte de verwerving van twee identieke MPV's (groot), waarbij één ten behoeve van Kustwachttaken wordt ingezet en het tweede, naast andere taken (o.a. van de Barend Biesheuvel), tevens als back up voor de Kustwacht beschikbaar is. In de vergadering van de Raad van november 2017 is de business case goedgekeurd en financiering zeker gesteld. Na behandeling in het DG-beraad van de Rijksrederij is op grond van besluitvorming in de RvdK door de eigenaar van de Rijksrederij in december 2017 opdracht gegeven tot ontwerp en bouw van twee MPV's groot inclusief interceptor.

1.5 Project Vliegende Middelen

Het onderhoudscontract voor de Dornier-vliegtuigen dat eindigde op 1 november 2017 is medio 2017 verlengd tot 1 mei 2018. De Raad voor de Kustwacht heeft in november 2017 goedkeuring verleend voor een interim onderhoudscontract van 1 mei 2018 tot 1 november 2021 (met opties tot beperkte verlenging). Dit contract is op 20 december 2017 getekend, waarmee de inzet van de Dorniers in voornoemde periode contractueel is gewaarborgd.

1.6 Reorganisatie Kustwachtcentrum

De evaluatie van de reorganisatie uit 2015 met omslagdatum 2 mei 2016 is afgerond. Alle formatieve gevolgen (3 vte'n) naar aanleiding van conclusies en aanbevelingen van de evaluatie zijn, vooruitlopend op het definitief vaststellen van de evaluatie, als zogenaamde "kleine wijzigingen" geformaliseerd. Nadat door de Raad voor de Kustwacht in mei 2017 in de voorlopige financiering van deze formatieve aanpassing (voortkomend uit de evaluatie) was voorzien en de medezeggenschapscommissie er mee ingestemd had is de evaluatie in september 2017 formeel vastgesteld, waarmee de reorganisatie formeel is afgerond.

1.7 Onderzoek behoefte personele uitbreiding Kustwachtcentrum

De huidige en nieuwe taken en de aanbevelingen van Van Maanen I en II, leidden tot een onderzoek naar de personele formatie en vulling van functies bij de Kustwacht en de betrokken departementen.

In het afgelopen jaar zijn de eerste twee fasen van dit onderzoek afgerond. Het betreft een onderzoek naar de formatieve gevolgen van de verbetering van de uitvoering van de huidige taken (fase 1) en de modernisering van de Kustwacht (fase 2). De volgende twee fasen van het onderzoek omvatten het opstellen van een strategisch meerjaren personeelsplan (SMPP) en een nieuw personeelsbeleid ten behoeve van de Kustwacht, waarin de rol van de samenwerkende diensten en departementen bij de vulling van functies wordt beschouwd.

Op basis van de onderzoeksresultaten van fase 1 en fase 2 heeft de Raad in november 2017 ingestemd met een uitbreiding van de formatie van de Kustwacht met 23 vte'n en de financiering daarvan, dat is inclusief de 3 vte'n voortkomend uit de evaluatie van de reorganisatie van het Kustwachtcentrum.

De formatieve uitbreiding van het Kustwachtcentrum wordt geformaliseerd in een reorganisatie die begin 2018 aanvangt. De reorganisatie wordt uitgevoerd onder de regels van het "Uitvoeringsbesluit Reorganisaties Defensie" (URD).

2 Operationele verantwoording Dienstverleningstaken

2.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de dienstverleningstaken uit het Activiteitenplan 2017 (onderdeel van het Gecombineerde Jaarplan 2017).

Op het vlak van de dienstverleningstaken zijn elf Kustwachttaken waarover de Kustwacht rapporteert.

Deze taken zijn:

1. Nood-, spoed- en veiligheidsverkeer
2. Opsporing en Redding (SAR)
3. Brandweer op de Noordzee pre-sart (BroNS)
4. Rampen- en incidentenbestrijding (RIB)
5. Noodsleephulp
6. Noodhaven
7. Medische hulpverlening
8. Nautisch Beheer
9. Security
10. Bijstand bestrijden piraterij
11. Explosieven-opruiming

Ten opzichte van de voorgaande jaren zijn er in 2017 geen geprioriteerde dienstverleningstaken (PINS). De verantwoording heeft plaatsgevonden op basis van afwijkingen op de gestelde zorgnormen uit het Dienstverleningsplan 2017.

In het oog springende operaties, waarbij de Kustwacht een coördinerende rol heeft gespeeld m.b.t. dienstverlening, betreffen: een Poolse zeiler die 23 april 2017 om het leven is gekomen nadat zijn schip in de buurt van Vlieland omsloeg; een ander voorbeeld van een operatie waarbij het Kustwachtcentrum coördinerend optrad betreft het BroNS optreden. Deze operatie wordt kort toegelicht in paragraaf 2.4.

N.a.v. dit incident is besloten om BroNS toe te passen op alle type zeeschepen i.p.v. alleen passagiersschepen/ ferryschepen.

2.2 Nood-, Spoed- en Veiligheidsverkeer (NSV)

De operationele doelstelling voor de Kustwacht is het verzorgen van Nood-, Spoed- en Veiligheidsberichten aan de scheep- en luchtvaart als gevolg van ontvangen alarmeringen en meldingen.

In onderstaande tabel vindt u de meldingen die op het Kustwachtcentrum binnengekomen zijn.

Alarmeringen binnengekomen Kustwachtcentrum 2017	
Echt	2272
Vals	479
Totaal	2708

Tabel 1 Alarmeringen Kustwachtcentrum

Alle ontvangen meldingen zijn binnen de gestelde termijn afgehandeld.

2.3 Opsporing en redding (SAR)

Voor het 24/7 garanderen van een adequate SAR-dienst voor het snel opsporen en redden van in nood verkerende bemanningen en passagiers van schepen, luchtvaartuigen, mijnbouwinstallaties of betrokkenen bij andere activiteiten op zee, heeft de Kustwacht de beschikking over diverse varende en vliegende middelen. Er zijn geen situaties geweest waardoor de Kustwacht de SAR-taak niet heeft kunnen uitvoeren. De beschikbaarheid van de middelen wordt verderop in deze rapportage besproken.

Op 1 september 2017 heeft de Directeur Kustwacht een convenant ondertekend waarin met een aantal partners (de KNRM en diverse veiligheidsregio's) afspraken staan omschreven hoe om te gaan met SAR en Maritieme Hulpverlening. Dit convenant vervangt afspraken uit 2009.

Tevens is met de KNRM specifiek een convenant afgesloten waarin afspraken zijn beschreven omtrent melding en alarmering, op- en afschaling, informatiemanagement bij incidenten en woordvoering.

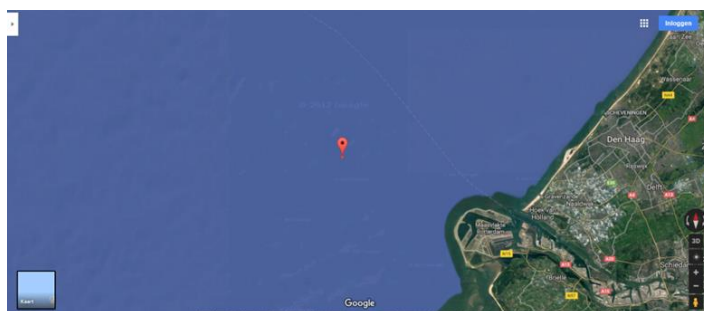
In 2017 kwam meer dan de helft van de meldingen aan de KNRM (totaal 2119) binnen via het Kustwachtcentrum (1155).

2.4 Brandweer op de Noordzee pre-SAR (BroNS)

In 2017 is het BroNS-team één keer ingezet. Hieronder een korte omschrijving van de inzet.

Op maandag 26 juni kwam op het KWC de melding binnen dat het Nederlands vrachtschip m.s. Anna in ballast, op 18 kilometer Noord West van Hoek van Holland, brand in de machinekamer had. De bemanning was niet in staat de brand te blussen. Gezien de locatie van het schip in het aanloopgebied van Rotterdam, is besloten het BroNS-team in te zetten, wat tot een succesvolle actie heeft geleid.

De inzet is vervolgens met I&W/RBN geëvalueerd.

Figuur 1 Incidentlocatie inzet BroNS-team

2.5 Rampen- en incidentenbestrijding (RIB)

Er hebben zich geen incidenten voorgedaan waarbij de inzet van rampen- en incidentenbestrijdingscapaciteit benodigd was.

2.6 Noodsleephulp

In totaal is het Emergency Towing Vessel (ETV) "Guardian" 15 keer ingezet. De meest opvallende actie was de aanvaring van de tanker "Elsa Essberger" met een onbemand boorplatform op 31 december. De ETV was al op de stand-by locatie in verband met het weer en was snel ter plekke.

Veel schade aan de tanker ontstond aan de brug, fundatiekraan, de romp en de mast. De schade aan het platform beperkte zich tot verbogen staanders. Hoewel de ETV geen noodsloop heeft verleend is de aanwezigheid op incidentlocatie van groot belang geweest. De bemanning van de ETV kon de schade opnemen van zowel de "Elsa Essberger" als het platform. Er hebben zich geen persoonlijke ongelukken en milieu-incidenten voorgedaan.

Er zijn geen afwijkingen ten aanzien van de inzetbaarheid van het ETV.

2.7 Noodhaven

In 2017 hebben zich geen incidenten voorgedaan waarbij het aanwijzen van een noodhaven noodzakelijk was.

2.8 Medische hulpverlening

Zeevarenden kunnen medisch advies aanvragen via het Kustwachtcentrum. Deze aanvragen worden doorgezet naar de Radio Medische Dienst (RMD) van de KNRM.

Binnengekomen aanvragen Radio Medisch Advies	
Binnen NL	103
Buiten NL	206
Totaal	309

Tabel 2 Aanvragen Radio Medisch Advies

Medische evacuaties	
Binnen NL	91
Buiten NL	20
Totaal	111

Tabel 3 Uitgevoerde Medische Evacuaties

De Onderzoeksraad voor Veiligheid doet in haar rapport "Zorg tussen wal en schip" uit 2016 aanbevelingen aan respectievelijk de Minister van I&W, de Minister van VWS, en aan de Directeur Kustwacht. Dit heeft geleid tot verschillende verbeteringen in de zorgketen. De Kustwacht heeft met ingang van 1 mei een nieuw uitdraagprotocol 'medische hulpvraag' geïmplementeerd. Op deze wijze kan snel de urgentie worden bepaald en een parallelle alarmering van RMD-arts en SAR-eenheden plaatsvinden. Daarnaast worden de Gemeenschappelijke Meldkamers sneller in het proces betrokken waardoor beter wordt aangesloten op de medische hulpverlening op land.

In overleg met de samenwerkingspartners wordt continu gezocht naar verdere verbeteringen in het proces. Er is sprake van een nieuwe zorgnorm die in 2018 van kracht wordt voor het afhandelen van medische hulpverlening, waaronder de RMD.

2.9 Nautisch beheer

2.9.1 Beschikbaarheid vaarwegmarkering

Er zijn geen afwijkingen te melden op de gestelde norm.

2.9.2 Vergunningverlening

Bij de beroepsvaart zijn alle aanvragen binnen de gestelde termijn afgehandeld. Bij de recreatievaart is 25% van het aantal vergunningen niet binnen de gestelde termijn van zes weken afgehandeld. Aanvragen worden vaak langer dan zes weken voor het plaatsvinden van het evenement ontvangen.

De veiligheid op zee is hierdoor niet in gevaar geweest en de aangevraagde evenementen hebben zoals gepland doorgang gevonden. Gedurende het jaar is de afhandelingstermijn verder teruggebracht.

2.9.3

Ernstige en zeer ernstige scheepvaartongevallen

Hieronder een overzicht van de Ernstige en Zeer ernstige scheepvaartongevallen over 2017.

Ernstige en Zeer Ernstige Scheepvaartongevallen													
	jan	feb	mrt	Apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	totaal
ESO	1	0	0	0	0	2	1	2	0	3	0	1	10
ZESO	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Tabel 4 Overzicht Ernstige en Zeer Ernstige Scheepvaartongevallen

De twee ernstige scheepvaartongevallen betreffen een omgeslagen zeiljacht nabij Vlieland waarbij de opvarende om het leven gekomen is en een sleepboot die een veerpont op sleep had. De veerpont is tijdens de sleep omgeslagen en zal niet worden geruimd omdat deze geen gevaar vormt voor scheepvaart en milieu. Er is geen sprake van slachtoffers en/of milieuvervuiling.

2.10 Security

In 2017 is zeven keer sprake geweest van een International Ship & Port Facility (ISPS) security level change, welke is doorgezet aan de Company Security Officers (CSO). Hierdoor wordt de scheepvaart op de hoogte gehouden van veranderde veiligheidsomstandigheden.

2.11 Bijstand bestrijden piraterij

Op 13 juli 2017 is via het Ship Security Alert System (SSAS) een melding gekomen van een gewapende overval op een Nederlands schip. Het schip is bevrijd door de Nigeriaanse marine. Er was geen Nederlandse bemanning en geen Vessel Protection Detachment (VPD) aan boord.

In totaal zijn er 24 aanvragen voor een VPD in behandeling genomen. Alle aanvragen zijn gehonoreerd.

2.12 Explosieven-opruiming

Er zijn geen afwijkingen op de gestelde zorgnorm voor het ruimen van explosieven. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in 2017 gemelde en vernietigde explosieven; meldingen uit 2016 zijn niet opgenomen bij de in 2017 gemelde explosieven, maar wel bij de vernietigde of niet aangetroffen explosieven.

Explosievenoverzicht 2017													
Explosieven Beneficial Cooperation 2017	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Totaal
Gemelde explosieven	3	1	1	4	4	4	7	9	2	0	3	0	38
Vernietigde explosieven	0	1	1	0	2	6	6	7	5	0	2	0	30
Explosieven niet aangetroffen	0	0	3	0	0	1	1	0	0	4	2	0	11

Tabel 5 Explosievenoverzicht 2017

2.13 Associated support partners

Naast de in dit hoofdstuk benoemde dienstverleningstaken voert de Kustwacht incidenteel zogenaamde "associated support" uit aan haar partners. Deze ondersteuning wordt uitgevoerd tijdens de uitvoering van reguliere Kustwachttaken, indien dit de taakuitvoering niet hindert.

Een voorbeeld van deze "associated support" is het op verzoek van de Koninklijke Marine monitoren van de passage van niet-NAVO schepen door de Noordzee. Verzoeken hiertoe komen binnen op basis van informatie en zijn als zodanig aan te merken als informatie-gestuurd optreden.

3 Operationele verantwoording handhavingstaken

3.1 Algemeen

De verantwoording van de handhavingstaken vindt plaats aan de hand van de in het Gecombineerde Jaarplan 2017 opgenomen tabellen met verantwoordingsinformatie.

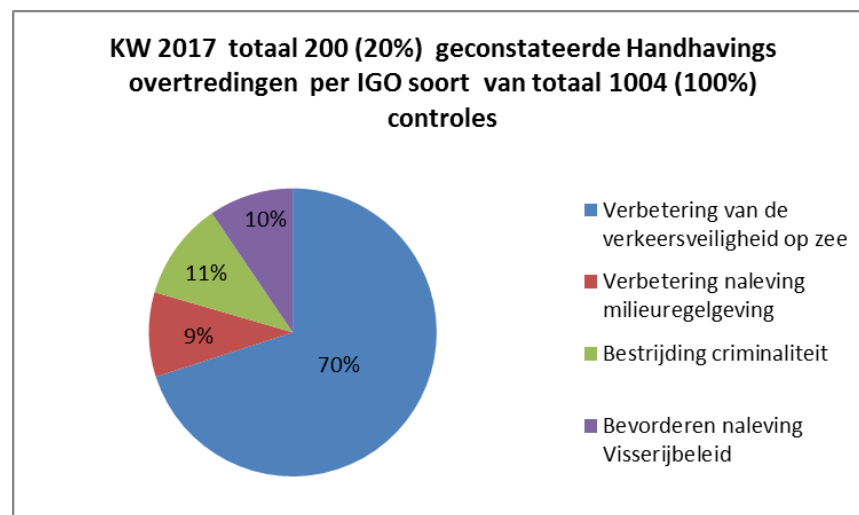
De operationele verantwoording wordt gepresenteerd in deze tabellen. In bijlage 1 wordt dit per gemeenschappelijke (beleids)doelstelling uitgesplitst. De taakverdeling van controles wordt gezamenlijk uitgevoerd door KMAR, Politie, Douane, NVWA en FIOD.

Een in het oog springende operatie waarbij de Kustwacht een coördinerende rol heeft gespeeld t.a.v. handhaving betreft een drugsvangst te Harlingen: FIOD, Politie en Douane hebben zaterdag 10 juni een Belgische vissersboot voor de Friese kust aangehouden met 300 kilo cocaïne aan boord. De bemanning is aangehouden.

In het Gecombineerde Jaarplan 2017 zijn de vastgestelde gemeenschappelijke doelen:

- Verbetering van de verkeersveiligheid op zee;
- Verbetering van de naleving milieuregelgeving;
- Bestrijding van de criminaliteit (illegale migratie, mensensmokkel, illegale drugs en overige goederen);
- Bevorderen van de naleving Visserijbeleid.

In 2017 zijn 1004 controles uitgevoerd verdeeld over de gemeenschappelijke doelen. Tijdens deze controles zijn 200 overtredingen geconstateerd.

Figuur 2 Overzicht overtredingspercentage gemeenschappelijke doelen handhaving

3.2 Beleidsdoelstelling Verbeteren verkeersveiligheid op zee

Uitvoering van deze beleidsdoelstelling heeft in 2017 geresulteerd in 228 controles. Tijdens deze controles zijn 140 overtredingen geconstateerd. Hiermee is bij ruim 60% van de uitgevoerde controles een overtreding geconstateerd.

3.3 Beleidsdoelstelling Verbeteren naleving milieuregelgeving

Uitvoering van deze beleidsdoelstelling heeft in 2017 geresulteerd in 23 controles. Tijdens deze controles zijn 19 overtredingen geconstateerd die hebben geleid tot het aanzeggen van een proces verbaal. Hiermee is bij 82% van de uitgevoerde controles een overtreding geconstateerd.

3.4 Beleidsdoelstelling Bestrijding criminaliteit

Uitvoering van deze beleidsdoelstelling heeft in 2017 geresulteerd in 484 controles. Tijdens deze controles zijn 22 overtredingen geconstateerd. Bij 1% van de controles is een overtreding geconstateerd die heeft geleid tot aanzegging van een proces verbaal (zeven stuks).

3.5 Beleidsdoelstelling Bevordering naleving Visserijbeleid

Uitvoering van deze beleidsdoelstelling heeft in 2017 geresulteerd in 269 controles. Tijdens deze controles zijn 19 overtredingen geconstateerd. Hiermee is bij 7% van de uitgevoerde controles een overtreding geconstateerd.

Naast de in figuur 2 weergegeven overtredingen zijn met ingang van januari 2017 door EZ/ NVWA Nederlandse garnalenvissers met een vereiste vergunning voor het vissen op garnalen in Natura 2000 gebieden digitaal gemonitord door de Front/ Back office Kustwacht via de verplichte black-box aan boord van deze schepen. In 2017 zijn ongeveer 80 dossiers opgesteld van mogelijke overtredingen van Nederlandse garnalenvissers van illegale garnalenvangst in Natura 2000 gebieden die kunnen leiden tot strafvervolging. Ongeveer zeven overtredingen zijn in behandeling naar aanleiding van visuele waarneming van buitenlandse garnalenvissers in deze gebieden. Er is één vergunningaanvraag van een buitenlandse vissersschip voor garnalenvangst in Natura 2000 gebieden (via EZ).

In onderstaande tabel een totaaloverzicht van de realisatie van bovengenoemde gemeenschappelijke handhavingsdoelen

Totaaloverzicht Handhaving						
		Totaal aantal uitgevoerde opdrachten / controles	Totaal aantal geconstateerde overtredingen	Totaal aantal PV aangezegd ¹	Totaal aantal Bestuurlijke maatregel	Totaal aantal Waarschuwing
1	Verbetering verkeersveiligheid op zee	228	140	117	5	18
2	Verbetering naleving milieuregelgeving	23	19	19	0	0
3	Bestrijding criminaliteit	484	22	7	1	14
4	Bevorderen naleving Visserijbeleid	269	19	9	1	9
	Totaal	1004	200	152	7	41

Tabel 6 Totaaloverzicht resultaten handhaving

¹ In de kolom "PV aangezegd" wordt het aantal opgemaakte processen-verbaal weergegeven. Hierbij wordt opgemerkt dat de uiteindelijke toekenning van de processen-verbaal wordt bepaald door het OM. De Kustwacht beschikt niet over deze gegevens.

4 Middelen

4.1 Varende middelen

Vis- en Zeearend

De Visarend heeft in 2017 beperkte uitval gekend ten aanzien van techniek en/ of personeel. Een uitschieter hierbij is de inzetbaarheid van de Visarend, die in juni 80% inzetbaar geweest wegens gebrek aan personele capaciteit bij de Rijksrederij. De Rijksrederij heeft dit gecompenseerd door op andere dagen extra in te zetten en diensten te verschuiven. In augustus waren technische problemen bij de Visarend de oorzaak van de verminderde inzetbaarheid.

De Zeearend is de hele maand april uit de vaart geweest voor gepland technisch onderhoud en heeft de rest van het jaar niet te kampen gehad met technische problemen. In mei is de inzet gedaald naar 75% door gebrek aan personele capaciteit met name bij de Rijksrederij, wat deels is gecompenseerd door op andere dagen extra in te zetten en diensten te verschuiven.

Deze niet-planmatige uitval resulteerde in verminderde zichtbaarheid op de Noordzee en daarmee potentieel tot ander gedrag van andere scheepvaart/ gebruikers.

Barend Biesheuvel

De Barend Biesheuvel heeft, met uitzondering van september en december, voldaan aan de geplande diensten. In september is de inzetbaarheid gedaald naar 90% door gebrek aan personele capaciteit. In december is sprake geweest van verminderde inzet door een combinatie van gebrek aan personeel en technische uitval. Hierdoor was de Barend Biesheuvel in december voor 65% inzetbaar.

De inzetbaarheid van de varende eenheden is onderwerp van gesprek met de Rijksrederij.

ETV

De beschikbaarheid van het ETV is in heel 2017 100% geweest. In geval van dat de "Guardian" zelf niet beschikbaar was, is contractueel voor adequate vervanging van het schip gezorgd.

Mijnbestrijdingsvaartuigen "Alkmaar"-klasse

De mijnbestrijdingsvaartuigen van de Koninklijke Marine worden ingezet voor het ruimen van zeemijnen op de Noordzee.

Een overzicht van de inzetbaarheid van de varende middelen is opgenomen in bijlage 2.

4.2 Vliegende middelen

SAR Helikopters

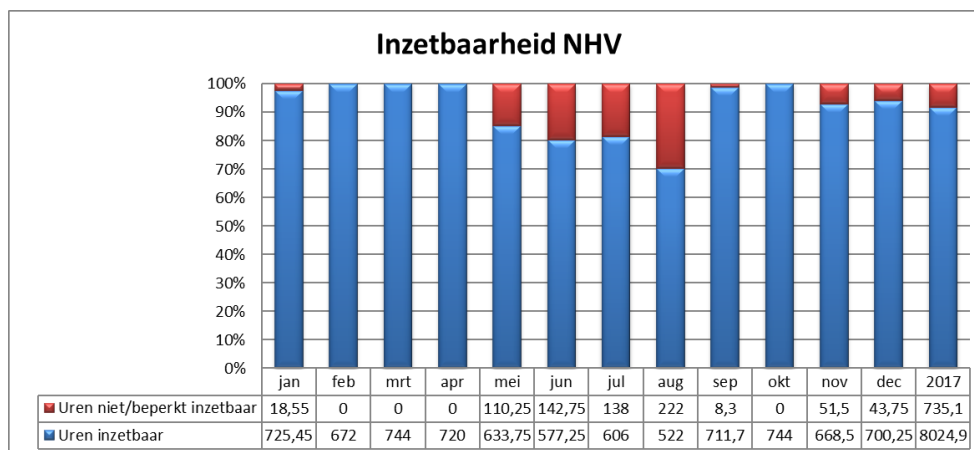
In de periode van 26 juni t/m 6 juli en 15 t/m 19 augustus hebben de twee 4-assige helikopters niet kunnen voldoen aan de inzetbaarheid als gevolg van technische storingen. In deze periode is er dan ook niet voldaan aan de zorgnorm van 100% beschikbaarheid van een 4-assige helikopter.

Hierdoor bestond het risico dat SAR-operaties niet uitgevoerd konden worden wanneer er sprake was geweest van extreme weerscondities. In voorkomend geval kan in beperkte mate een beroep worden gedaan op de helikoptercapaciteit van één van de buurlanden, waarbij assistentie op voorhand niet kan worden gegarandeerd. Dit heeft zich niet voorgedaan in 2017.

De Kustwacht heeft melding van gemaakt van deze niet beschikbaarheid bij I&W, die het heeft opgenomen met de helikoptermaatschappij.

Van de beschikbare uren hebben de helikopters 8.4% niet kunnen vliegen. In 0,7% van wegens beperkt zicht (0.15%), icing (0.55%) en 7.7% wegens technische storingen.

De beschikbaarheid van de 3-assige helikopter was conform de norm. Let op: er is bij de SAR helikopters geen benoeming van uitval personeel.

Tabel 12 Inzetbaarheid helikopters

Politie-helikopters

Van de 275 uren inzet van de AW139 helikopter van de Nationale Politie/LE is 20% uitval geweest. Dit als gevolg van materieel 5%, meteo 4%, personeel 7% en overig 4%.

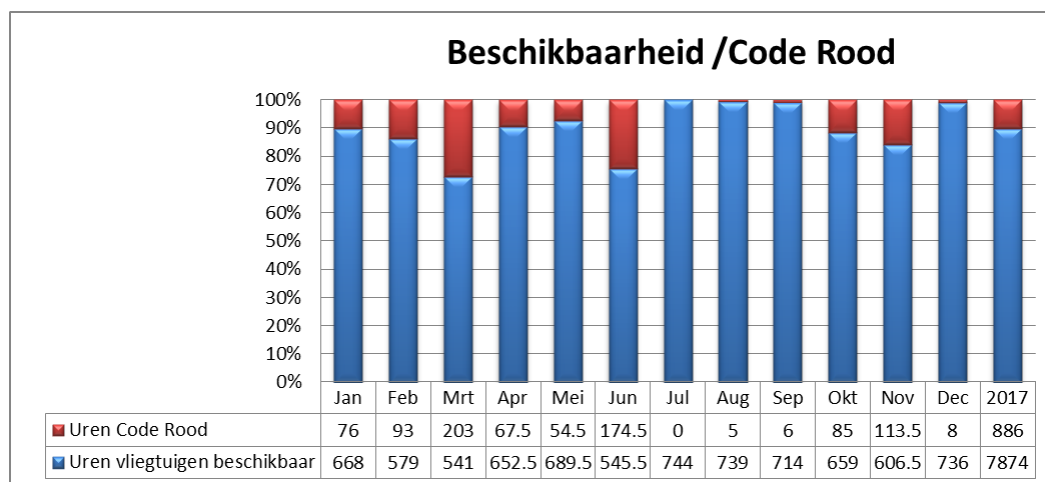
Vliegtuigen Dorniers

Technisch

In de afgelopen jaar is gedurende een totaal van 10% van de tijd sprake geweest van een "code rood" situatie. Dit betekent dat geen van de vliegtuigen beschikbaar was wegens technische redenen. Er hebben zich geen incidenten voorgedaan waarbij de nationale opsporings- en reddingstaak in gevaar is gekomen.

De "code rood" situatie heeft gevolgen gehad voor de geplande vluchten ten behoeve van het uitvoeren van de in het Gecombineerde Jaarplan 2017-2018 genoemde taken. Een aantal van deze vluchten is komen te vervallen en konden niet meer worden ingehaald in de resterende maanden.

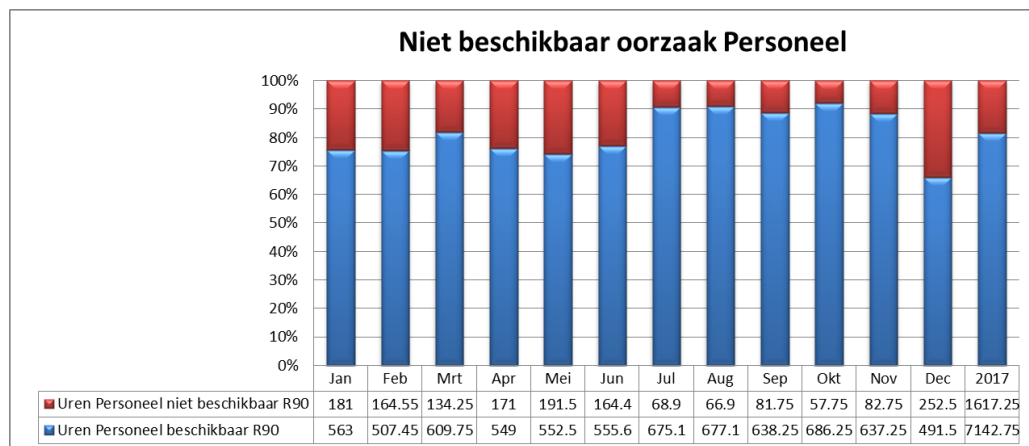
Tabel 13 Overzicht beschikbaarheid Dornier

Personeel

De personeelsbezetting van de Dorniers voldeed in 2017 voor 20% niet aan de planning. De voornaamste reden hiervoor is het overschrijden van de Arbeidstijdenwet. Daarnaast is het verloop van vliegers hoog, welke op korte termijn niet opgevangen kan worden, in combinatie met (langdurig) zieke vliegers. Relatief lage uitval was het gevolg van luchtwaarnemers.

Het gevolg hiervan is dat indien zich een ernstig incident voordoet het vliegtuig niet inzetbaar is. In de afgelopen periode heeft dit zich niet voorgedaan.

Deze beperkte inzetbaarheid als gevolg van de personeelsbezetting komt bovenop de uren die niet beschikbaar zijn als gevolg van "code rood".

Tabel 14 Overzicht beschikbaarheid Dornier personeel

De totale beschikbaarheid van personeel en materieel is in 2017 uitgekomen op 72%. De Kustwacht en I&W zijn in overleg om te verkennen waar verbeteringen mogelijk zijn.

Bezetting handhavingsdesk

Met name de vulling van functieplaatsen bij de KMar bleek een uitdaging, die ten dele kon worden opgevangen door levering van medewerkers uit een pool van het Team Maritieme Politie, Douane en NVWA. Het Team Maritieme Politie was echter niet in staat om alle gevraagde nachtdiensten op te vangen.

Daarnaast zijn verlof, het verplicht volgen van cursussen, ziekte en inzet van de medewerker voor de eigen dienst (moederdienst) debet aan de onderbezetting van de handhavingsdesk.

Met de betrokken diensten zijn gesprekken gaande om tot een verbetering van de bezettingsgraad te komen.

Bezetting Maritiem Informatie Knooppunt (MIK)

De gemiddelde bezettingsgraad van alle diensten was 89% en werd voornamelijk veroorzaakt door de relatief lage bezettingsgraad van J&V/NP/LE van 61% en CZSK van 73% (dit is exclusief verlof, ziekte, studie, werk elders).

Het gevolg van deze werkwijze en bezettingsgraad is dat de MIK back-office niet optimaal kan leveren aan MIK-frontoffice (handhavingsdesk CCC). Overleg met relevante organisaties is opgestart om bezettingsgraad naar 100% te verhogen.

5 Verantwoording beleidsadvies & beleidsontwikkeling

Voor wat betreft het uitvoering geven aan beleidsontwikkeling zijn er in 2017 twee taken bijgekomen die capaciteit vergden van de Kustwacht beleidsadviseurs, te weten Maritime Security en Frontex. Hierbij was het beleidsterrein Maritime Security afgelopen jaar voor het eerst opgenomen in het dienstverleningsplan en werd ten aanzien van Frontex een andere ondersteuning verwacht. Voor beide taken is het afgelopen jaar de nodige capaciteit gevraagd en waar mogelijk geleverd. De extra capaciteit die dit vergt (zoals omschreven in paragraaf 6.4 van het Gecombineerd Jaarplan 2017) maakt onderdeel uit van het personeelsonderzoek.

Ook leidden de snelle ontwikkelingen van de uitwerking van het energieakkoord 'windenergie op zee' tot extra vraag naar ondersteuning (nautische advies) van de Kustwacht in de diverse projecten. Ook dit leidde tot extra capaciteitsbeslaglegging bij de staf.

Windenergie op zee

Afgelopen jaar liepen diverse projecten die direct raakvlakken hebben met de Kustwacht. Eén daarvan was en is 'doorvaart en medegebruik Windmolenparken' waarvan de ingangsdatum op dit moment nog formeel moet worden vastgesteld. De staf leverde een bijdrage aan het tot stand komen van dit beleid en participeerde in de diverse werkgroepen. Ook in 2018 zal dit de nodige capaciteit vergen. Welke prioriteit het toezicht en de handhaving van de Windmolenparken zal krijgen in het Uitvoeringsplan Handhaving is nog niet bekend. Tevens is een bijdrage geleverd aan het onderzoek met RWS/ZD ten aanzien van de mogelijkheid om een nieuw ankervak te ontwikkelen nabij de Waddeneilanden voor schepen met bestemming het Eems-Dollard-gebied. Het ontwikkelen van de routekaart 2 (het vervolg van wind op zee na 2023) gaat naar verwachting veel consequenties met zich mee brengen voor de Kustwacht. Onder andere op het gebied van Verkeersmanagement; de afhandeling van het scheepvaartverkeer met "vlot en veiligheid" als uitgangspunt. Deze ontwikkelingen vergden extra capaciteit van de staf. Daarnaast werd aangevangen met nautische beheerswerkzaamheden ter voorbereiding van de bouw van het gebied Borssele. In het 4e kwartaal werd vooruitlopend op de personeelsuitbreiding, de staf uitgebreid met één beleidsadviseur met als aandachtsgebied "nautische zaken" (als één van de drie extra Vte'n). Besluitvorming hieromtrent heeft plaatsgevonden in de Raad van mei 2017.

Frontex

Het Europees Grens- en Kustwacht agentschap (FRONTEX) is verantwoordelijk voor de ondersteuning van lidstaten bij hun grensmanagement. In de EBCGA-verordening is een artikel opgenomen (art. 53) over EU-samenwerking tussen de EU-agentschappen (FRONTEX, EMSA en EFCA) op het gebied van kustwachttaken ter ondersteuning van de nationale Kustwachtautoriteiten. In het meerjarenplan werd de Kustwacht gevraagd ondersteuning te leveren aan deze Kustwachtsamenwerking.

De Koninklijke Marchaussee (coördinator van Frontex-aangelegenheden) heeft diverse uitvragen van Frontex doorgezet aan de Kustwacht die niet/niet alleen betrekking hadden op grensmanagement. Het betrof hier onder andere het leveren van expertise dan wel het bijwonen van een workshop/vergadering ten aanzien van Europese ontwikkelingen van de samenwerking van de drie agentschappen ter ondersteuning van de nationale Kustwachten. Een voorbeeld hiervan was het bijwonen van de workshop van 2 juni in Lissabon waar de resultaten werden gepresenteerd van de pilot "Creation of a European Coast Guard Function". De uitkomst van de pilot liet zien dat de verbeterde samenwerking tussen de EMSA, EFCA en Frontex de agentschappen in staat stelde om verbeterde ondersteuning te bieden t.a.v. de activiteiten van meer dan 300 civiele en militaire autoriteiten in de EU-lidstaten die belast zijn met de kustwachttaken en dat de agentschappen verder gaan met het doorontwikkelen van de systemen (EMSA) en multipurpose operaties (EFCA/Frontex). Tevens werd de Kustwacht gevraagd om een bijdrage te leveren aan de Nederlandse Integrated Border Management-strategie die onder leiding van het ministerie van J&V wordt opgesteld. Deze strategie vloeit voort uit de nieuwe verordening. De Europese ontwikkelingen legden een beslag op de staf van gemiddeld twee dagen per week, maar de verwachting is dat dit gaat toenemen in 2018. De Europese ontwikkelingen moeten nauwlettend worden gevolgd zodat de operationele impact (kansen) hiervan tijdig kan worden beoordeeld.

Maritime Security

Op het gebied van Maritime Security werd in samenwerking met de havenbedrijven en het ministerie van I&W bezien of en zo ja hoe, invulling gegeven kan worden aan de analyse van de pre-arrival informatie (internationaal opgelegde verplichting). Dit onderzoek zal in 2018 worden gecontinueerd. Tevens participeerde de Kustwacht in de werkgroep 'uitvraagprotocol Wet ter Bescherming Koopvaardij'. Deze initiatiefwet, die nog moet worden behandeld in de Tweede Kamer, gaat inzet van particulier maritiem beveiligingspersoneel mogelijk maken. Indien deze wet wordt aangenomen dan heeft dat impact op de huidige rol van de Kustwacht.

Daarnaast heeft het mede beantwoorden van de Kamervragen betreffende 'honderd zeeschepen van de radar' (Tellegen en Ten Broeke) een flink beslag gelegd op de capaciteit van de Kustwacht.

Overige

Naar aanleiding van het OvV-rapport 'tussen Wal en Schip' werd een werkgroep Medische Evacuatie ingesteld om invulling te geven aan de adviezen van de OvV. De staf van de Kustwacht participeerde in deze werkgroep als adviseur en was hier gemiddeld 1 dag in de week mee belast. Ook voor het komende jaar zal deze werkgroep de nodige capaciteit vragen van de staf.

Gezien de beperkte capaciteit heeft het afgelopen jaar prioritering plaatsgevonden waardoor de Kustwacht niet altijd invulling heeft kunnen geven aan de verzoeken van het netwerk. Zo heeft de Kustwacht niet altijd een tijdige bijdrage kunnen leveren aan de voorbereiding van de diverse internationale gremia (IMO, NCSR, IAMSAR en EU MSS) en werd het vaarwegmarkeringsplan niet geactualiseerd. Met de beoogde uitbreiding vanaf 2019 van de personele capaciteit is de verwachting dat de Kustwacht in toenemende mate invulling kan geven aan verzoeken uit het netwerk.

6 Financiële verantwoording

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de realisatiecijfers van de Herziene Begroting 2017. De basis voor deze begroting ligt in het Gecombineerd Jaarplan 2017-2018.

De begroting van de Kustwacht is opgebouwd uit drie soorten uitgaven, te weten:

- Exploitatieuitgaven in de Kustwachtbegroting (CZSK).
- Investeringsuitgaven in de Kustwachtbegroting (CZSK).
- Exploitatieuitgaven in de begrotingen van de departementen, deze zijn in de Kustwachtbegroting opgenomen als kosten.

De realisatiecijfers van deze kosten zijn afkomstig van de departementen en zijn gepresenteerd in de financiële verantwoording als integrale kosten van de Kustwacht.

Met het vaststellen van het nieuwe instellingsbesluit en het nieuwe sturingsmodel Kustwacht worden ook de financiële spelregels meegenomen. Het adviesrapport van Maanen II zal als uitgangspunt dienen bij voorstellen aangaande de (be)handelwijze rondom over- of overschrijdingen van de exploitatieuitgaven van de Kustwacht.

De Kustwacht rapporteert financieel in een verantwoordingscyclus van trimester-rapportages. Eventuele bijzonderheden bij de cijfers worden hieronder toegelicht.

6.2 Exploitatieuitgaven in de Kustwachtbegroting (CZSK)

Inleiding

In deze paragraaf komen de exploitatieuitgaven van de Kustwacht aan bod die door de controller Kustwacht zijn beheerd en onderdeel zijn van de kas/verplichtingen-administratie van CZSK (Defensie). Eventuele over- of overschrijdingen worden opgevangen in de begroting van CZSK.

In onderstaande tabel worden de exploitatieuitgaven per 31 december 2017 afgezet tegen de begroting uit het Gecombineerd Jaarplan 2017/2018, inclusief budgetmutaties. Mutaties die niet zijn veroorzaakt door prijsbijstellingen worden hieronder toegelicht.

De realisatie van de exploitatieuitgaven in de begroting van de Kustwacht is als volgt:

Exploitatie uitgaven					
bedragen x € 1.000,-					
Uitgaven (exploitatie)	Begroting	Mutaties	Begroting na mutatie	Realisatie	%
> Informatievoorziening ICT	2.650	-527	2.123	1.518	71%
> Kustwachtvliegtuigen	5.504	-8	5.496	4.756	87%
> Kustwachtschepen Rijksrederij	14.156	153	14.309	14.309	100%
> Bedrijfsvoering	3.390	-373	3.017	3.048	101%
Totaal uitgaven Kustwacht	25.700	-755	24.945	23.631	95%

Tabel 16 Realisatie exploitatieuitgaven Kustwacht

Toelichting op de exploitatieuitgaven:

Over het algemeen laten de exploitatieuitgaven gedurende het jaar een lineair verloop zien, met uitzondering van de uitgaven voor de Kustwachtschepen van de Rijksrederij omdat deze factuur één keer per jaar wordt betaald.

Informatievoorziening (ICT)

De exploitatie van de informatievoorziening van de Kustwacht is op dit budget gerealiseerd. De budgetmutatie (van -527k€) is het saldo van de walradar (-550k€) die in 2017 niet tot betaling is gekomen door vertraging bij het verkrijgen van de benodigde vergunningen, en een prijsbijstelling van 23k€. Het budget voor de walradar is cf. de afspraak door CZSK doorgeschoven naar 2018.

De onderschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door vertraging bij het afsluiten van het onderhoudscontract voor V3000 en de uitstel van enkele kleine vervangingen in afwachting van voortgang op de vier urgente behoeftstellingen. Vanaf 2018 zal dit budget worden overgeheveld naar het JIVC als onderdeel van het MOC-project.

Kustwachtvliegtuigen

De realisatie van dit budget laat een onderschrijding zien door het reeds in 2016 betalen van een maand extra onderhoud (waardoor slechts elf in plaats van twaalf maandfacturen zijn betaald) en door een onderrealisatie van vliegreuren vanwege technische oorzaken en de niet-beschikbaarheid van personeel. De budgetmutatie (van -8k€) is het saldo van projectkosten luchtwaarnemingscapaciteit van 90k€ die zijn overgeheveld naar het bedrijfsvoeringsbudget en een prijsbijstelling van 82k€.

Kustwachtschepen Rijksrederij

Het saldo van de budgetmutaties van 153k€ is veroorzaakt door een tariefverhoging van 203k€ van de Rijksrederij na vaststelling van het Gecombineerd Jaarplan 2017/2018 en de overheveling van projectkosten interceptor van 50k€ naar het bedrijfsvoeringsbudget.

De tariefverhoging van de Rijksrederij van 203k€ bestaat uit 23k€ voor het ETV en Betonningsvaartuigen en 180k€ voor de Barend Biesheuvel en de Arenden.

De budgetmutatie van 23k€ is ontvangen van I&W als onderdeel van de aanvullende budgetoverheveling ten behoeve van de financiering van het ETV en de Betonningsvaartuigen. De budgetmutatie ten behoeve van de Barend Biesheuvel en de Arenden (180k€) is afkomstig uit het bedrijfsvoeringsbudget van de Kustwacht (zie onder).

De realisatie van het budget is cf. planning verlopen. Vanaf 2018 zal de Rijksrederij aansluiten op de Rijksbegrotingscyclus, waardoor de tarieven voor aanvang van het budgetjaar bekend zullen zijn.

Bedrijfsvoering

Op het bedrijfsvoeringsbudget heeft een budgetmutatie plaatsgevonden van per saldo -373k€. Deze is veroorzaakt door een prijsbijstelling van 257k€ en in mindering daarop een tariefverhoging van de Rijksrederij -180k€ na vaststelling van het Gecombineerde Jaarplan 2017/2018 voor de Barend Biesheuvel en de Arenden en de walradarmast die dit jaar niet wordt gerealiseerd waardoor 450k€ cf. afspraak door CZSK is doorgeschoven naar 2018.

In afwachting van de definitieve tarieven is in het Gecombineerd Jaarplan 2017/2018 een resterend bedrag van 832k€, bedoeld voor financiering van deze schepen, toegevoegd aan het bedrijfsvoeringsbudget, voor het uitvoeren van een onderzoek naar personele capaciteit bij de Kustwacht. Het bedrag van 832k€ is door de tariefsverhoging van 180k€ verminderd tot 652k€.

6.3 Investeringsuitgaven in de Kustwachtbegroting (CZSK)

Inleiding

In het Gecombineerd Jaarplan 2017/2018 zijn voor het eerst investeringen opgenomen. De voortgang van deze projecten wordt periodiek gerapporteerd in het Kustwachtviemanschap en in de Raad.

Het verloop van deze uitgaven kent een grillig karakter, omdat er geen periodiek terugkerende uitgaven zijn. Facturen worden betaald op basis van afgeronde (deel)projecten.

Investeringen					
Investeringen	Begroting	Mutaties	Begroting na mutatie	Realisatie	%
> Investerings ICT, 4 urgente behoeftestellingen	2.000	1.300	3.300	45	1%
> Investerings MOC (conform DMP-B)	3.079	0	3.079	0	0%
Totaal investeringen Kustwacht	5.079	1.300	6.379	0	0%

Tabel 17 Realisatie investeringsuitgaven Kustwacht

Toelichting op de investeringsuitgaven:

Vier urgente behoeftestellingen

Omdat er in 2016 geen uitgaven zijn gedaan voor deze projecten is het budget voor 2016 (1.300k€) toegevoegd aan het budget van 2017. In 2017 zijn er vrijwel geen uitgaven gedaan door vertraging bij de inrichting van de projectorganisatie en het faillissement van een van de leveranciers.

Investerings MOC (conform DMP-B)

De Raad heeft op 16 november 2016 ingestemd met Maritiem Operatiecentrum (MOC). De start van het project is ongeveer een jaar uitgesteld in afwachting van behandeling van de Kamerbrief. Behandeling hiervan heeft op 7 december 2017 plaatsgevonden, waarna het project formeel is gestart. Derhalve zijn er in 2017 nog geen uitgaven gedaan op het projectbudget.

6.4 Exploitatieuitgaven in de begrotingen van departementen (kosten)

Inleiding

In deze paragraaf zijn de uitgaven zichtbaar gemaakt die de betrokken departementen in hun eigen begroting hebben gedaan voor de Kustwacht. Deze budgetten worden beheerd en geraamd door de betrokken departementen.

De basis voor deze uitgaven ligt in het Gecombineerde Jaarplan 2017-2018.

Met de presentatie van deze uitgaven wordt invulling gegeven aan het Besluit Instelling Kustwacht om de integrale kosten van Kustwachttaken in Nederland te presenteren.

In onderstaande tabel wordt de realisatie van de exploitatieuitgaven bij de departementen per 31 december 2017 afgezet tegen de exploitatieuitgaven van het Gecombineerde Jaarplan 2017-2018, inclusief budgetmutaties.

De realisatie exploitatieuitgaven in de begroting van de departementen is als volgt:

Kosten (materieel/personeel/overig)				bedragen x € 1.000,-	
Kosten (salaris, materieel & overig)	Begroting	Mutaties	Begroting na mutatie	Realisatie	%
Totaal Politie	1.714	0	1.714	1.503	88%
> Bijdrage inhuur helikopters voor SAR-taak	1.400	0	1.400	1.400	100%
Totaal Justitie & Veiligheid	1.400	0	1.400	1.400	100%
Totaal Financien	1.099	12	1.111	1.111	100%
> Bijdrage inhuur helikopters voor SAR-taak	2.000	0	2.000	2.000	100%
> Uitbreiding personeel CZSK KWC (7 FTE)	0	0	0	132	0%
> Overige inzet vanuit Defensie	8.692	-63	8.629	8.435	98%
Totaal Defensie	10.692	-63	10.629	10.567	99%
> Bijdrage inhuur helikopters voor SAR-taak	6.740	0	6.740	5.041	75%
> Overige inzet vanuit Infrastructuur en Waterstaat	3.796	0	3.796	1.760	46%
Totaal Infrastructuur & Waterstaat	10.536	0	10.536	6.801	65%
Totaal Landbouw, natuur en voedselkwaliteit	456	0	456	454	99%
Totaal kosten Kustwacht	25.897	-51	25.846	21.836	84%

Tabel 18 Realisatie van uitgaven t.b.v. de Kustwacht bij de departementen (kosten)

Toelichting op de reguliere exploitatiekosten:

Inzet Politie

De inzet vanuit de Politie bestaat uit de loonkosten van ingezet personeel en de gevlogen uren met de politiehelikopter AW139. Door de politiehelikopters zijn van de 275 uren 8% niet gevlogen als gevolg van uitval personeel.

Inzet Justitie & Veiligheid

De inhuur en uitgaven van helikopters voor SAR-taken is sinds medio 2014 in handen van I&W/RWS. Het aandeel van J&V bedraagt in 2017 1.400 K€.

Inzet Financiën

De inzet vanuit Financiën bestaat uit kosten van de ingezette FIOD- en Douanemedewerkers.

Inzet Defensie

De inhuur en uitgaven van helikopters voor SAR-taken is sinds medio 2014 in handen van I&W/RWS. Het aandeel van Defensie bedraagt in 2017 2.000 K€.

De overige inzet van Defensie bestaat uit loonkosten (CLSK, CZSK en KMAR) van personeel werkzaam bij de Kustwacht en de inzet van Alkmaarklasse Mijnenbestrijdingsvaartuigen (AMBV) ten behoeve van Kustwachttaken, waarvan de Kustwacht 100 dagen gebruik kan maken. De budgetmutatie van 63k€ is een wijziging in het tarief van de AMBV.

Inzet Infrastructuur en Waterstaat

De inhuur en uitgaven van helikopters voor SAR en patiëntenvervoer is sinds medio 2014 in handen van I&W/RWS, waarbij J&V en Defensie bijdragen in de kosten.

De overige inzet vanuit I&W bestaat uit de inzet voor de instandhouding van vaarwegmarkering, betonningsvaartuigen (RWS-deel) en Inhuur loodsen & onderhoud systemen. Ook de loonkosten van ingezet RWS- en ILenT-personeel vallen hieronder.

Inzet Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Aangezien de budgettaire ontvlechting van deze departementen nog niet heeft plaatsgevonden worden de uitgaven samen gepresenteerd. Het betreft de loonkosten van personeel van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) ten behoeve van de Kustwacht.

6.5 Totaaloverzicht uitgaven & kosten

Inleiding

De kostprijs van de Kustwacht voor het uitvoeren van haar reguliere taken bestaat uit exploitatieuitgaven en investeringsuitgaven in de Kustwachtbegroting, en exploitatieuitgaven in de begrotingen van de betrokken departementen ten behoeve van de Kustwacht (kosten).

Door deze drie bij elkaar op te tellen ontstaat de integrale kostprijs van de Kustwacht die inzichtelijk is gemaakt conform de eis van de Algemene Rekenkamer. Dit betreft de totale kosten van de Kustwacht voor het Rijk en de politie in 2017.

Exploitatie Uitgaven en kosten					
bedragen x € 1.000,-					
Uitgaven & kosten	Begroting	Mutaties	Begroting na mutatie	Realisatie	%
Totaal uitgaven Kustwacht	25.700	-755	24.945	23.631	95%
Totaal investeringen Kustwacht	5.079	1.300	6.379	0	0%
Totaal kosten Kustwacht	25.897	-51	25.846	21.836	84%
Totaal uitgaven & kosten Kustwacht	56.676	494	57.170	45.467	80%

Tabel 19 Overzicht integrale kostprijs Kustwacht

7 Bedrijfsvoering

7.1 Inleiding

De afdeling bedrijfsvoering is belast met het opstellen van zowel interne als externe plannen en rapportages, het vastleggen en het beheren van operationele en ondersteunende processen en het beheer van de IV/ICT-middelen.

7.2 Integrale Veiligheid

De informatiebeveiliging spitst zich toe op informatiestromen binnen de Kustwacht en de beveiliging hiervan. Een groot deel van deze werkzaamheden is voorbereidend op de ontwikkeling van het Maritiem Operatie Centrum. Hiervoor wordt onder meer een audit- en compliance-beheerapplicatie geïmplementeerd.

7.3 Informatievoorziening

De realisatie van vier urgente IV-behoeftestellingen, vooruitlopend op het MOC-project, heeft daarnaast vertraging opgelopen bij de inrichting van de projectorganisatie.

Bijlage 1: Operationele verantwoording handhaving 2017

Verbetering van de verkeersveiligheid op zee						
IGO beleidsdoelstelling		Totaal aantal uitgevoerde opdrachten / controles	Totaal aantal geconstateerde overtredingen	Totaal aantal PV aangezegd	Totaal aantal Bestuurlijke maatregel	Totaal aantal Waarschuwing
1	Verbetering van de verkeersveiligheid op zee		3	0	0	0
	i	toename gebruik AIS	15	15	15	0
	ii	afname onderbemand varen	5	2	2	0
	iii	afname onjuist varen t.a.v. certificering - schepen	5	2	2	0
		- bemanning	94	25	10	4
	iv	afname gebruik NUC-status	0	1	0	1
	v	afname schending veiligheidszones - windparken	7	7	6	0
		- mijnbouwinstallatie	16	15	15	0
		- area to be avoided	13	13	12	0
	vi	afname overtreding diepwaterroutering	29	24	24	0
	vii	afname overtreding verkeersregelgeving	35	31	26	0
	viii	afname onbevoegd gebruik zone kustverkeer	6	5	5	0
		<i>Totaal</i>	228	140	117	5

Verbetering verkeersveiligheid op zee

Verbetering naleving milieuregelgeving						
IGO beleidsdoelstelling		Totaal aantal uitgevoerde opdrachten / controles	Totaal aantal geconstateerde overtredingen	Totaal aantal PV aangezegd	Totaal aantal Bestuurlijke maatregel	Totaal aantal Waarschuwing
2						
	i	afname illegaal lozen - afvalstoffen	4	4	4	0
		- huisvuil	1	1	1	0
	ii	afname gesignaleerde verontreinigingen - schepen	1	1	1	0
		- huisvuil	0	0	0	0
	iii	afname gebruik verkeerde brandstof	0	0	0	0
	iv	afname schending Natura 2000 gebieden - vissersschepen	17	13	13	0
		- recreatievaart	0	0	0	0
		<i>Totaal</i>	23	19	19	0

Verbetering naleving milieuregelgeving

Bestrijding criminaliteit						
IGO beleidsdoelstelling		Totaal aantal uitgevoerde opdrachten / controles	Totaal aantal geconstateerde overtredingen	Totaal aantal PV aangezegd	Totaal aantal Bestuurlijke maatregel	Totaal aantal Waarschuwing
3	Bestrijding criminaliteit		4	13	3	0
	i	afname aanlanden / uitvoeren drugs	2	1	1	0
	ii	afname overtredingen arbeidsomstandigheden	9	2	0	1
	iii	afname ontvreemde (huur) jachten	0	0	0	0
	iv	afname illegale migratie	239	0	0	0
	v	afname invoer illegale goederen	230	6	3	0
		<i>Totaal</i>	484	22	7	1

Bestrijding Criminaliteit

Bevorderen naleving Visserijbeleid						
IGO beleidsdoelstelling		Totaal aantal uitgevoerde opdrachten / controles	Totaal aantal geconstateerde overtredingen	Totaal aantal PV aangezegd	Totaal aantal Bestuurlijke maatregel	Totaal aantal Waarschuwing
4	Bevorderen naleving Visserijbeleid	251	7	2	1	4
	i afname gebruik verboden vistuig	6	5	4	0	1
	ii toename gebruik VMS	0	0	0	0	0
	iii afname vissen in gesloten gebied	3	3	3	0	0
	iv afname illegale visserij	8	3	0	0	3
	v toename aanlandplicht demersale visserij	1	1	0	0	1
		269	19	9	1	9
	<i>Totaal</i>	1004	200	151	8	41

Bevorderen naleving Visserijbeleid

Bijlage 2: Inzet KNRM

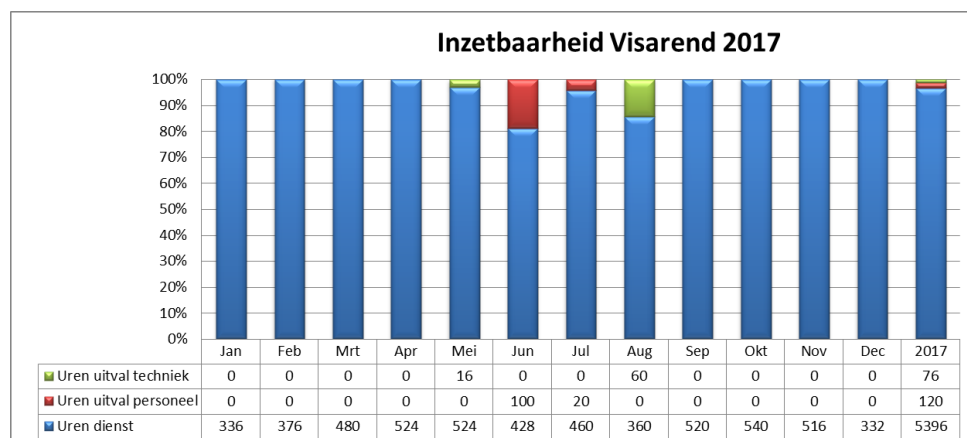
Search and Rescue (opsporing en redding) wordt door samenwerkingspartner KNRM uitgevoerd na alarmering door het Kustwachtcentrum of een regionale meldkamer. De KNRM heeft hiervoor 80 reddingboten met vrijwillige bemanningen permanent inzetbaar vanuit 45 reddingstations. In 2017 zijn door de KNRM 2.119 reddeningen en hulpverleningen uitgevoerd. Daarbij werden 3.521 mensen veilig aan wal gebracht en 78 dieren gered.

De KNRM is na alarmering beschikbaar voor alle incidenten. Dit zijn niet altijd spoedeisende zaken, maar wel zaken die opgelost moeten worden, zoals het bergen van een stoffelijk overschot in zee of op het ruime binnenwater of het opsporen van schepen die het marifoonverkeer storen.

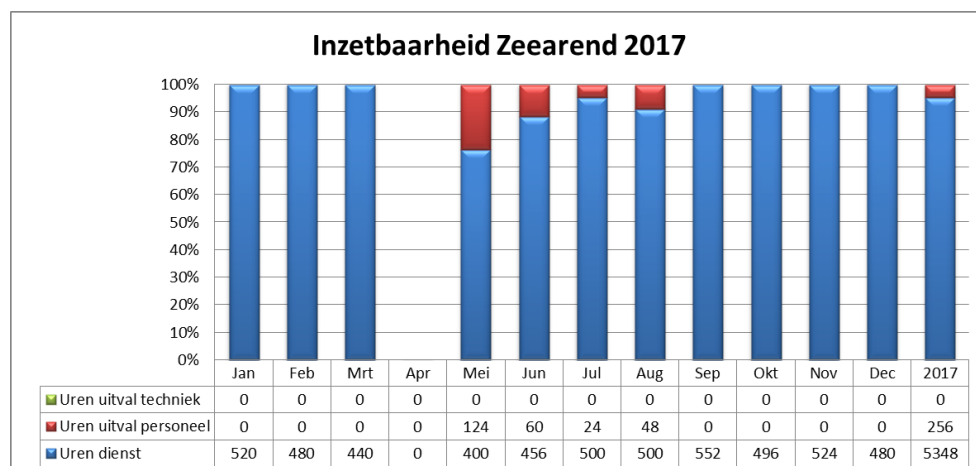
KNRM gealarmeerd door:	
Kustwachtcentrum	1.155
Meldkamer Veiligheidsregio	321
KNRM Helpt Alarmcentrale	81
Eigen verzoek KNRM	79
Zonder alarmering	73
Anderen	71
Derden	47
Reddingsbrigade / Lifeguards	14
Onbekend (niet geregistreerd)	278
Totaal	2.119

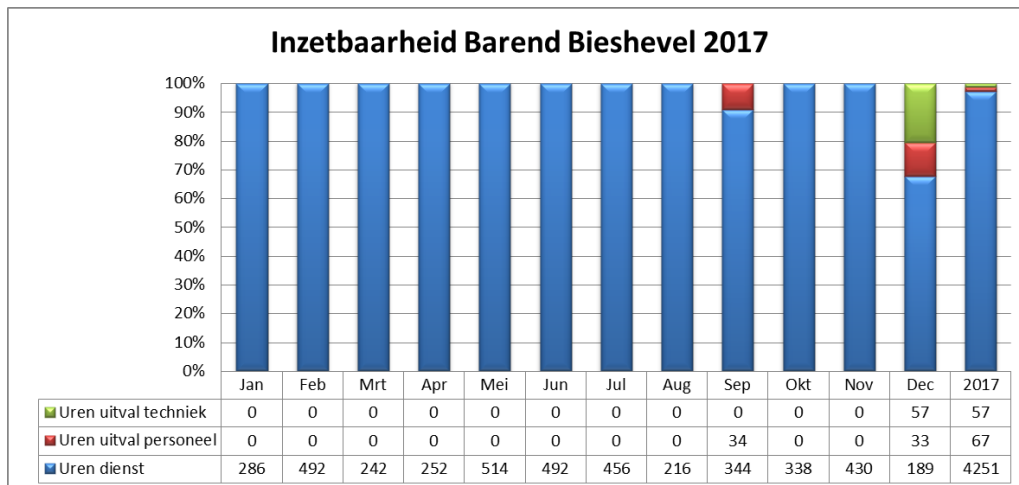
Bijlage 3: Inzetbaarheid varende middelen 2017

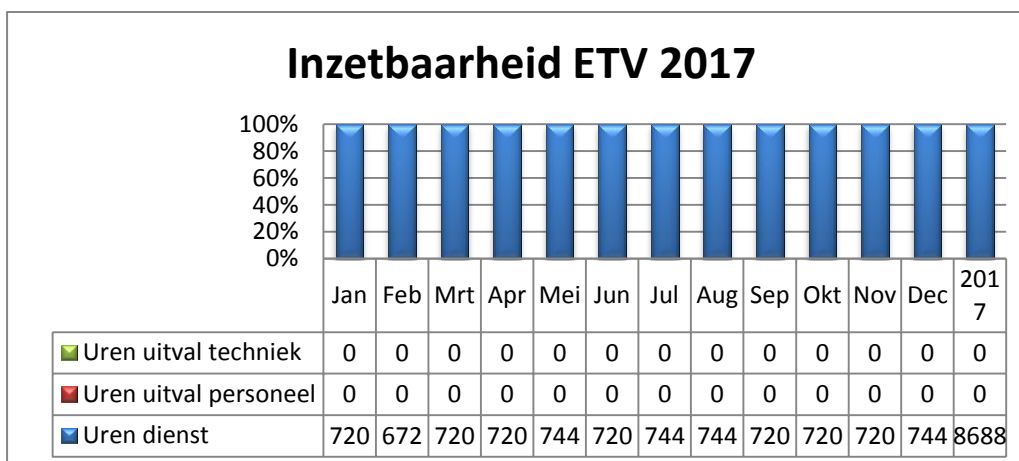
Inzetbaarheid Visarend

Inzetbaarheid Zearend

Inzetbaarheid Barend Bieshevel

Inzetbaarheid ETV